

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iosephvs hoc est, Sanctissimi Educatoris Christi Dom.
Deiq. nostri in Terris apparentis, ac Æternæ Virginis
Mariæ Sponsi Vitæ Historia**

Stengel, Carl

Monaci, MDCXVI.

Cap. III. Acta D. Iosephi post desponsationem, caussæ matrimonij initi, &
salutatio Angelica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42004

bidini assuetus senex. Quanto autē magis hic Ioseph, qui multo excellentior fuit Ioseph filio Iacob. *Hactenus Hesselius.* A quā quidem sententia quanquam temere recedendum non sit; illam tamen Iosephi senis, non tamen adeo decrepiti, tollerari posse, Ioannes Gerson Academiae Parisiensis Cancellarius amplissimus, scribit, his versibus cogitatis.
 Ergo Ioseph reputasse senē fecere seniles
 In se virtutes; vel neu carnalis haberet
 Suspicio de te quicquam carnale Maria.

Gerson in Ioseph. dist. 5. Vide Molanum c. 22. & 62.

Acta D. Iosephi post desponsationem, causae matrimonij initi, & Salutatio Angelica.

C A P V T III.

Quid autem post desponsationem Iosephus? num simul cum Virgine in eadem domo, an separatim ab eā habitavit? Plerique antiquissimi & grauiissimi Patres constanter asserunt beatā

Chryso. 4. in Matt. Eiod. ap. Niceph. lib. 2. c. 3.

E 2 Virgi-

*Auctor im
perfecti ho.
1. in Matt.
German.
Constant.
in Vita
Virginis.
Bern. hom.
2. super
Missus est.
Euthym.
in 1. Matt.
Niceph. l. 1.
hist. c. 8.
Eus. Emiff.
ser. in Vi-
gil. Natu.
Ansel. in
1. c. Matth.*

Rationes
has inue-
nies apud
P. Carthag
tom. 2. li. 4.
hom. 2.

Virginem statim ab inito coniu-
gio Iosepho fuisse traditam, &
mox Nazareth ab eo deductam,
ibi que in propria domo custodi-
tam; eò quod Iudeorum consue-
tudinis esset, ut à die despon-
sationis, usque ad tempus nuptia-
rum sponsis sponsæ traderentur
custodiendæ, ut earum ipsi eò
pudicitiam seruarent studiosius,
quò sibi ipsi fideliores existeret.
Alij tamen firmioribus conui-
cti rationibus, existimant, Virgi-
nem quidem habitasse in domo
parentum suorum, Iosephum
autem in separata domo; vel co-
gnatorum conducta, unde fre-
quenti sponsam visitatione vnà
cum parētibus custodiret. Nam
ex multis scripturæ sanctæ testi-
moniis & exemplis certo certius
colligitur, eam fuisse Hebræis
consuetudinem, ut ante nuptias
sponsa non traderetur sponso,
nec

nec ad custodiam; hoc enim vel parentum erat munus, vel tutorum; in nuptiis verò tradi solitam, & inde deduci in sponsi domum, ex hoc significavit Angelus cum Iosepho dixit: *Noli timere accipere Mariam coniugem tuam.* & hoc est quod vocat sacra scriptura: *sponsam accipere sponsum;* & Iura, post initum verbis contractum solemniter, *rei emptæ possessionem aut hereditatem adire,* quod nisi per solennem traditionem, & nuptiarum celebrationem non fiebat.

Porro verum ac ratum matrimonium inter Mariam & Iosephum ex Euangelicâ historiâ apertissimè colligitur, ut constat ex illis verbis Matthæi: *Iacob genuit Ioseph virum Maria, de qua natus est IESVS;* & ex illis quæ dixit Angelus: *Noli timere accipere Mariam coniugem tuam;* & ex illis

E 4 Luca:

Matth. 1.

Verū matrimonium Iosephi & Mariæ.

Matth. 1.

*Luc. 2.**Lucæ: Ascendit Ioseph cum Mariâ desponsatâ sibi uxore pregnante: nec**Matth. 1.**non ex illis: Antequam conueni-**Theol. in
4. d. 30. de
quo ^vbald.
latè 2. to.
de sacram.
c. 130.*

rent. Posse autem verum & essen-

tiale matrimonium esse absque

copulâ coniugali, vnanimis est

Theologorum consensus; idq;

habetur ex cap. sufficiat, 27. q. 2.

& ex Concilio Florentino in de-

creto Eugenij, vbi definit, matri-

monium perfici mutuo consen-

su, quem constat manifestè an-

tecedere copulam: & ex Triden-

tino, vbi supponens esse verum,

& proprium matrimonium, di-

stinguit ratum à consummato.

Immò constat ex coniugio pri-

morum parentum, inter quos

fuit verum matrimonium in a-

mæno illo paradiso, in quo ta-

men à carnali copula se continu-

erunt. Atque huic veritati inni-

tentes Patres non pauci, inter B.

Virginem & D. Iosephum, non

solum

*Conc. Trid
sess. 24.**in thes
Bianchi
33 idq
c. 130**1. d. 30*

solum sponsalia de futuro, sed & verum ac proprium matrimonium de præsentì intercessisse docuerunt: D. enim Augustinus ait: *Non fallaciter dictum est ab Angelo ad Ioseph: noli timere, accipere Mariam coniugem tuam: coniux vocatur ex primâ fide desponsationis, quam concubitu nec cognoverat, nec erat cogniturus; nec perierat, nec mendax manserat coniugis appellatio, ubi nec fuerat, nec futura erat illa carnis commixtio. Idem alibi ait: Exemplo Virginis & Ioseph insinuatur fidelibus coniugatis, etiam servatâ pari consensu continentia, posse permanere, vocariq; coniugium, non commixto corporis sexu, sed custodito mentis affectu. Rursus alio loco: Cur non coniuges maneant, qui ex consensu concumbere desinunt, si manserunt coniuges, Ioseph & Maria, qui concumbere nec ceperunt? Cap. II. Omne, inquit, nuptiarum bonum impletum est in illis*

E S paren-

*D. Aug. l. i.
de nupt. &
concupisc.
cap. II.*

*Idem lib. 2
de cons. E-
uangel.*

*Idem lib. i.
de nupt. &
concupisc.
cap. II.*

parentibus Christi; proles, fides, sacramentum; prolem cognoscimus ipsum Dominum IESUM; fidem, quia nullum adulterium; sacramentum, quia nullum diuortium. Prolem dicit Christum, quia, quamuis Iosephi filius non fuerit, tamen Virginis, quæ coniux illius erat, legitimus filius fuit; ob quam rationem non solum à plebe, sed & ab ipsâ Virgine filius Iosephi vocabatur, vt non obscure indicant verba illa: *Pater tuus, & ego dolentes querebamus te.* Ait deinde in eo matrimonio inueniri fidem; quia Maria & Iosephus ad inuicem illam inuiolatam seruârunt, perpetuam virginitatem obseruantes; tandem addit, in hoc matrimonio inueniri sacramentum, quia nullum diuortium: nam indiuisio & vnitas vinculi connubialis, quo Maria & Iosephus verè erant copulati, vnionem Christi cum Ecclesiâ

Luce 2.

Ecclesiã significabat, quod ea propter meritò Augustinus sacramentum vocavit, Apostolo dicente: *Sacramentum hoc magnum est; ego autem dico in Christo & Ecclesiã.* Rupertus item egregiè dixit: *Coniugium cœleste, non terrenum, unus spiritus, & una fides erat in eis, sola illic carnis corruptio desinit, &c.* Congruit fanè potiori iure huic matrimonio, quod de suorum parentum coniugio Nazianzenus dixit: *Sic existimo, si quis ab ultimis terrarum finibus, atq; ex uniuerso hominum genere, præstantissimum coniugium conciliare studuisset, nulliò unquam hoc præstantius aptiusq; reperiri potuisse.* Hæc ille.

Ad hæc nobilissimum hoc par coniugum, illustrissimum exemplum imitandum castis coniugibus reliquit, vt coniugalem vitam ducentes, Angelicæ castitatis splendore fulgeant, vt his

verbis

Ephes. 5.

Rup. in c. l.

Matth. 19.

Gre. Naz. orat. 19.

Iosephus & Maria exemplū cæterorū coniugū & virginū.

*Gers. ser.
de natu.
Mar.*

*Qui in ma-
trimonio
virginita-
tem serua-
uerint.*

*Sigebertus
& Scripto-
res Germa-
nici, alijs.*

*Matth. Ra-
der. in Au-
la sancta.
6. 22.*

*Quibus
Imaginibus*

verbis testatus est Parisiēsis Can-
cellarius: *Cur pura, perfecta q, Ioseph
pudicitia non prädicetur, qui Virgo
Virginem adiit, atq, seruauit, quiq,
primus ex masculis in coniugij confor-
tio coluit, & coli post se docuit sanctum
& integrum calibatam.* Extant a-
liorum perillustria facta, qui
coniugio quidem innexi, Mari-
am & Iosephum tamen imitati,
sempiternam sui memoriam in
Ecclesia Dei reliquerunt. Hen-
ricus Imperator Augustus Hezi-
lonis filius, Cunegundem Augu-
stam virginem coniugem acce-
pit, seruauit, moriturus cogna-
tis qualem accepit, reddidit. Pul-
cheria Theodosio ad cælum pro-
fecto, Marciano se & imperium
eâ conditione permisit, vt iure-
iurando polliceretur se virgini-
tatis custodem futurum. Acce-
pit ille cum imperio coniugem
virginem, fidemque illi & Virgi-
nitatem

nitatem sanctissimè custodiuit. Præterea suum in coniugio cæli-
 batum purè conseruarunt Vale- *Metaphr.*
 rianus & Cæcilia, in signe parRo- *Sur. tom. 6.*
 manæ nobilitatis. Iulianus itidè *Sur. tom. 1.*
 Antiochenus & Basilissa, non *II. Ianua.*
 modò religionis, sed & martyrij
 gloriâ per celebres. Eandem vir-
 ginitatis laudem Eduardus Bri- *Alred. Ric*
 tannorum Rex, & vxore eius Edi- *ual.*
 tha, non obscuræ sanctitatis cõ-
 iuges mirificè coluerunt.

Extat & illustre S. Ammonis *In Vit. PP.*
 Anachoretæ facinus, cuius diui- *dist. 2. cap.*
 nam animam S. Antonius vidit *194.*
 ad cælum deportari. Fuerat is
 generosis & copiosis parentibus,
 sed inuitus reclamansq; ad nup-
 tias & coniugium per vim im-
 pulsus, cum sponsam celebratis
 solemnibus nuptiarum, intra
 conclaue solus recipisset, institu-
 tâ virginitatis laudatione, facilè
 persuasit virgini, vti secum vellet
 æter-

*Matth. Raderus Vi-
rid. SS. 17.
Not.*

*Ibidem in
annotat.*

æternum pudoris illibati florem
ignaris omnibus custodire. Illu-
stris quoque sanctitate Zachari-
as calcearius in Menæis Græco-
rum proditur. Hic cum Maria v-
xore paris castimonix fæminâ
virginitatem inuiolatam seruâs,
ab omni semper vsu thori absti-
nuit. Nec Euaristi opilionis cum
Mariâ coniuge, itidem virgine,
virtus tacenda, qui quas pasce-
bat oues à paternâ hæreditate
acceptas, in tres diuisit partes, v-
namque egentibus largiebatur,
alteram in vsum peregrinorû &
hospitum impendebat, tertiâ se
coniugemq; quam virginem in-
temeratam seruauit, alebat: no-
ctûq; secubabant semper, & sac-
cis cilicinis vtebâtur. Matthæus
Raderus aliud ibidē producit ex
D. Gregorio Turonense, nobile
par coniugū, ex nobilissimâ Ro-
manorū senatorum stirpe genus
ducens

ducentiū Arcadij, Honorij & B.
 Martini temporibus. S. Conon *Ibid. 9.*
 insuper Isauricus Annam coniu- *Martio*
 gem suam induxit, vt secum iux-
 tā illibatū virginitatis florē cu-
 stodiret. Cui adiungendi S. Anti-
 gonus & Euphrosia : S. Apenia-
 nus & Melania. Præter iam dictos
 Vandefillus Comes Palatinus, q̄
 sub Dagoberto Rege floruit: ac
 demūm Emericus Pannonius,
 Stephani Regis filius, nō imme-
 ritō inde laudatur, quod illis tam
 cara ob Christi amorē cōtinētia
 fuerit, vt Veneris nescij, habue-
 rint quidem, sed non attigerint
 vnquā vxores, vtpotē, cum qui-
 bus veluti sororibus, pudicitiaē
 integritatem (ō Eunuchos Euan-
 gelicos) intemeratē seruârunt.
 His adiūgi meretur Alphōsus A-
 ragoniæ Rex, casti cognomine ho-
 norat⁹, cōiux & ipse nobilis, atq;
 fidus vxori, sed qui ad se prinere
 putauit

1. Cor. 7.

putauit Apostolicū dictū: *Bonū est homini mulierem non tangere; & qui habent uxorem, tanquam non habentes sint.* Neq; dissimilis Theophanes fuit, qui, cum ad spōsam nocte nuptiarum ingressus esset, & animi puritatem omni corporeæ voluptati anteponeret, tam piū ac efficacem in thalamo, vel doctorem, vel collocutorem se prębuit, vt sponsam continentię suę sociam, & fecerit, & retinuerit semper. Eadem integritas in Eghardo, & sanctissimæ Viduę Brigittę filiã Catharinã splenduit, coniugium illis tam sanctè ineuntibus, vt perpetuam pudicitiam Christo piè oblatam iuramento confirmārint, ac seorsum totā vitā cubārint. Quid porrò sanctus & illustris Gallię Comes Elzearius, qui sub Carolo II. Ierusalem, Siciliaęque Rege clarus est habitus, & cui æquē

Sur. tom. 2

24. Martis

Sur. tom. 5.

27. Sept.

æquè nobilis ac pia Dalphina
virgo, sponſæ loco contigit in vr-
be Maſſilienſi? Non ſat illis vi-
ſum eſt, virginittis virtutem in
alijs ſuſpicere, ſed & ipſi admi-
rando conſilio ducti, quoniam
caſti ad coniugium acceſſerant,
ſuæ virginittis florẽ nulli, præ-
terquam Ieſu Nazareno offerre,
conſecrare, ſeruareq; voluerunt:
itaque ſacram ædem adiẽre, ſuas
Deo præces effudẽre, & poſt ſan-
ctiſſimum Chriſti corpus reue-
renter acceptum, flexis genibus,
iunctis manibus, erectisq; ad cę-
lum animis virginittatem ſuam
Deo deuouerunt. Eiuſdem ge-
neris plures alios ſilentio præter-
mitto, quos tradunt D. Hiero-
nymus, Auguſtinus, Paulinus,
atque Palladius, quorum caſtiſ-
ſima matrimonia ac thori im-
maculati fructus fuerũt partus,
ac legitimi filij Iosephi matri-
monij

monij cum Maria.

Caussæ
matrimo-
nij Iosephi
cum Ma-
ria.

D. Ambr.
in solo li. 2.
in Luc.

Hier. in
ca. Matth.

Euf. Emiss.
hom. in
Vig. Nat.
Domini.

Luc. 2.

Queris autem quid caussæ ex-
titerit, ob quam B. Virginē ma-
trimonium contrahere, & Iose-
pho in sponsam dari decuit? D.
Ambrosius hanc reddit ex parte
virginis caussam, vt honori eius
cōsuleretur. Si enim cum nupta
filium haberet, certè Hebræi vir-
ginem stupratam esse non iudi-
carent. D. Hieronymus aliam ex
parte Virginis scripsit rationem:
Ne tanquam adultera à Iudeis lapi-
daretur: eandem tradit Eusebius
Emissenus. Diuus Bernardus ali-
am ingenio & pietate suâ dignā
rationē adhibuit, vt scilicet Iose-
phus testis esset Virginitatis
Mariæ: Nemo enim in asseren-
dā castitate tam dignus esse po-
terat fide, quàm qui custos illius
erat, & maritus, qui maximè &
scire debuit, & potuit, quemq;
credibilius erat, naturali mari-
torum

VITÆ HISTORIA. 93

torum zelotypiâ, impudicitia
crimen, vbi non esset, suspica-
turum, quàm vbi esset, defen-
surum fuisse: vt enim dixit D.

Ambrosius: *Locupletior testis pudoris Mariae adhibetur, qui posset & de-
lere iniuriam, & vindicare opprobri-
um, si non agnosceret sacramentum.*

*Ambr. l. 2. c. 3.
in Luc. c. 3.*

Deinde ex parte Christi simul &
Matris ea notissima occurrit ra-
tio, vt Iosephus vtriq̃ue esset ad-
iumento, atque custodia, & sa-
cræ illius familiæ in temporali-
bus administrator. Est etiam alia

omnium notissima ratio, cuius
meminit Angelicus Doctor, ex

*D. Tho. 3. p. 2.
q. 29. ar. 1.*

parte Christi, ne, si mater eius
innupta fuisset, ipse tanquam
spurius, & illegitimus reputare-
tur; ex quo aliud poterat pullu-
lare manifestum incōmodum,
vt Messias esse minimè credere-
tur. Si enim leuiores quædam ei
obiiciebant ad id negandum,

F 2. quanto

*D. Ambr.
l. 2. in Luc.*

quantò magis hoc ei opposuis-
sent, cum certum esset, Messiam
non ex illicito concubitu fore
nasciturum, vnde D. Ambrosi-
us dixit: *Quid Iudæis, quid Herodi
posset adscribi, si natum viderentur ex
adulterio persequuti?* desponsata
ergò fuit Virgo non solum, vt
Matris famæ, sed & filij honori
pariter consuleretur.

*lib. 4. ho-
m. 6.*

His R. P. Ioannes de Cartha-
genâ aliam addit rationem ex
parte Christi, vt matrimonium,
quod tanquam vnum ex septem
sacramentis Ecclesiæ Christus
instituerat, ipse honoraret; id
quod præstitit, efficiens, ne care-
ret optimo atque excellentissi-
mo omnium fructu, qualis erat
ipse Iesus, mûdi vita. Licet enim
conceptus non fuerit ex vsu ma-
trimonij, sed ex virtute spiritus
sancti, tamen quia ex virgine cõ-
iugatâ Iosepho natus est, cer-
tè

tè inter fructus illius castissimi conjugij meritò cōputatur, ex quo matrimonium summum honorem suscepit; vnde D. Ambrosius dixit: *Mariam simul fuisse Virginem & nuptam, vt in eius persona virginitas simul & matrimonium honoraretur.* *Ambr., id Luc.*

Ex parte verò nostra: Tùm ne per virginitatis electionem nuptias damnare, aut despiciere videretur; & vt tolleretur excusatio Virginibus, quæ propter suam incautelam non vitant infamiam. Tum, vt non solum Virgines & viduæ, sed & nuptæ haberent Deiparam Virginem Mariam tanquam speculum & magisterium rectè & sanctè viuēdi, ab eaque discerent, quomodo se gerere debeant erga viros suos, tam fidelitate, quàm obediētiâ, & alijs similibus. Tùm, vt per virum ordo genealogiæ Virginis

Ibidem.

texeretur; vnde D. Ambrosius ait: *Qui in seculum venit, seculi debuit more describi.*

D. Ign. ep. ad Ephes. Basil. ham. de Christi gener.

Hier. super I. c. Matth Damasc. l. 4. c. 15. de fid.

Bern. ho. 3. super missus. & ho. 4. in Vigil. Nattu.

Orig. ho. 6. in Luc.

Rup. de Viet. verb. l. II. c. 19.

Theoph. sup. Mat. 1.

Maldonat in I. Matt.

Ex parte tandem Dæmonis infestissimi hostis generis humani, hanc tradidit rationem sanctissimus ille Martyr Ignatius: *ut scilicet partus Virginis Diabolo celaretur: videns enim ex muliere coniugata nasci Christum, non exploravit, an integra, nec inuiolata mansisset.* Hanc D. Ignatij rationem tota Patrum antiquitas probavit, nam eam amplexi sunt Basilius, Hieronymus, Damascenus, Bernardus, Origenes, Rupertus, & Theophilactus, quavis eam refellere conentur Scotus, Abulensis, & Maldonatus.

Sed ad filium historiæ redeamus. Cum quartus iam mensis ageretur, ex quo desponsa fuerat Maria Iosepho, missus est à Deo Gabriel Archangelus ad Virginem

nem

nem in Nazarethâ ciuitate Galilææ tunc degentem, vt cum eâ ageret de re seculis omnibus optatissimâ; quam historiam sanctus Euangelista Lucas suis coloribus egregiè depinxit. Eorum verò, quæ Maria cum Angelo tractauit, Iosephum nihil nouisse, vero maximè consentaneum; cum in separata domo habitaret, & Angelus ad Mariam, secundum S. Bonauenturam, venerit vespere, & manè discesserit, quo tempore Iosephum, quamuis sponsum, minimè conueniebat esse cum Virgine. Quota verò diei hora, quoue tempore, diurnone, an nocturno hæc ab Angelo nunciata sint virgini, dubium controuersum. *Sunt qui opinentur, inquit P. Ioannes Bonifacius, nocte appropinquante, vel potius imminente, quorum dux sanctus est Bonauentura.* Et post pauca: Con-

Incarnatio filij Dei

Luc. 1.

Ioan. Bon. hyst. Virg. l. 1. c. 10.

tra alij non vespere, sed mane, atque in ipso primæ lucis aduentu, à Gabriele salutatam esse Virginem arbitrantur.

Alb. Mag. super Mis- sus est.

Quibus magnus ille præit Albertus, quo etiam tempore campanæ admonitio Christiani Virginem salutare consueverunt. Non desunt qui existiment Gabrielem media de nocte cœlitus ad alloquendam Virginem ascendisse, &c. Hactenus ille. Vespere Angelum Virginem salutasse, sermonemq; diutius protraxisse non absque

Salm. rom. 3. tract. 5.

re censet P. Alfonso Salmeron his verbis: Tertio verò loco de hora ita existimatur, ut fuerit sub vespere, iam declinante luce, quanquam in longum fuisse protractum sermonem Angelicum cum Virgine, quidam non sine ratione tradunt. Idem alibi: In instanti autem, quo verba Mariæ assensum præbentis terminata sunt, incarnatio filij Dei est subsequuta sub mediam noctem; ad quam, ut deuoti quidam meditantur, præteritum fuit Vir-

Idem tra- ctat. 9.

gini

ginis cum Gabriele colloquium. Addit Franc. de Mayron, cui Illuminati Doctoris nomen pleriq; tribunt, quod collocutio inter B. Virginem & Angelum cœpit vespertinâ horâ, in qua ipsa fuit ab angelo salutata, & duravit vsque ad horâ matutinâ, in qua & cōsensum præstitit, & filium Dei concepit, & Angelus discessit, fauetq; huic sententiæ vsus Ecclesiæ, quæ horâ vespertinâ & matutinâ signum præbet ad Virginem salutandam. P. Christophorus Veruchinus Capuccinus eadem ferè sentit, dum ita scribit: *Angelus Gabriel, acceptâ post genuflexionem à benedictâ matre licetiâ, se recepit ad illam Ecclesiam dormitantem, maxime vero ad patres existentes in Lyubo, vt illis diu exoptatum nuncium adferret. In cuius etiam rei memoriam nos pulsamus vesperè & matutinè campanam ad AVE MARIA,*

Franc.

Mayr. sup.

Mississ.

Veruch.

Med. 17.

secundum S. Bonaventuram. Vespere quidem, quando existimamus Angelum eam salutasse. Mane vero quando credimus illum ab ea licentiam rediundi accepisse. Hęc pluribus, quam fortè instituti nostri ratio postulare videbatur, firmanda esse, viri quidam docti censuerunt.

D. Iosephus comes itineris ad Elizabetham.

C A P I T U L U M I V.

Marie profectio ad Elizabetham.

Legatione peractâ, ut discessit Angelus, Maria profecta est cum festinatione in montanam regionem, in insignem illam civitatem Iuda, sacerdotum domicilium, nomine Hebron, viginti duobus millibus versus Austrum distantem ab Ierusalem, ut Elisabethæ consobrinæ suæ factum diuinitus, senectutem iam dudum ingressæ, datum congratula-